

tanten Andrå. Den vil bli oppslått til behandling med det aller første, så representantene vil få adgang til å komme inn på saken i videre utstrekning.

Møtet hevet kl. 13,50.

Møte den 28 juni kl. 10.

President: H a m b r o

D a g s o r d e n :

1. Uttalelse fra utenriks- og konstitusjonskomiteen angående 89de Stortings fortsatte forhandlinger (Innst. S. nr. 4).
2. Interpellasjon fra representanten Andrå: Hva blir det gjort for en hurtig gjenreiseing av Finnmark?
Hvilke foranstaltninger blir det truffet for å lette tilværelsen for de titusener tvangsevakuerte som ennå ikke kan flytte tilbake til sine hjemsteder?

Presidenten: Der er innkommet følgende skrivelse fra Statsråd-Sekretariatet:

«Til Stortinget.

Under 23 ds. i statsråd for Hans Majestet Kongen ble i henhold til tidligere ansøknin g Regjeringens medlemmer meddelt avskjed i nåde fra sine embeter fra 25 juni 1945 kl. 12:

Statsminister Johan Nygaardsvold,
utenriksminister Trygve Halvdan Lie,
statsråd Hans Ystgaard,
statsråd Nils Hjelmtveit,
statsråd Oscar Torp,
statsråd Sverre Støstad,
statsråd Terje Wold,
statsråd Anders Frihagen,
statsråd Olav Hindahl,
statsråd Sven Nielsen,
statsråd Arne Sunde,
statsråd Paul Hartmann.

Som ny regjering ble deretter utnevnt fra 25 juni 1945 kl. 12:

Statsminister E. Gerhardsen.
Statsråd T. H. Lie som overtar Utenriksde partementet.
Statsråd O. Torp som overtar Forsvarsde partementet.
Statsråd G. Jahn som overtar Finans- og toll- departementet.
Konsultativ statsråd H. Gabrielsen med opp- drag å stå for gjenoppbyggingen av Finn- mark.

Statsråd J. Cappelen overtar Justis- og politi- departementet.

Konsultativ statsråd C. Bonnevie Svendsen med oppdrag å stå for kirkespørsmål i Kirke- og undervisningsdepartementet.

Statsråd K. Fostervoll overtar Kirke- og un- dervisningsdepartementet.

Statsråd E. Frogner overtar Landbruksde partementet.

Statsråd L. Evensen overtar Handelsde partementet.

Statsråd E. Offenber g overtar Forsynings- departementet.

Konsultativ statsråd, fru Kirsten Hansteen med spesielle oppgaver i forbindelse med Sosialdepartementet.

Statsråd T. Skjønberg overtar Skipsfarts- departementet.

Statsråd J. Strand Johansen overtar Arbeids- departementet.

Statsråd S. Oftedal overtar Sosialde parte- mentet.»

Idet presidentskapet lar denne skrivelse re ferere, har presidentskapet funnet å burde fremsette for Stortinget et forslag i forbin- delse med den fratrådte regjering s innvilgede avskjedsansøknin g. Statsminister Nygaardsvold har i 10 år vært landets statsminister og har gjennom de 5 krigsår forestått Regjerin- gen. Presidentskapet finner at der ikke bør oppstå noe spørsmål om vanlig pensjonsbevil- ning til statsminister Nygaardsvold, som man ikke ønsker å se tre ut av vårt offentlige liv, men overensstemmende med hva der tidligere har vært gjort i Stortinget ved spesielle anled- ninger, fremsetter presidentskapet sådant for- slag:

«I betraktning av hr. Johan Nygaardsvolds fremtredende og betydningsfulle deltagelse i vårt offentlige liv bevilges ham av statskassen 12 000 kroner årlig fra den 1ste juli d. å regne.»

V o t e r i n g :

Presidentskapets forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Presidentskapet går ut fra at den sittende regjering vil fremlegge for Stor- tinget de nødvendige forslag for å sette stats- minister Nygaardsvold og medlemmene av hans regjering i stand til, under de arbeids- vilkår som deres stilling og arbeidets viktighet gjør nødvendig, å utarbeide i de kommende måneder en beretning om Regjeringens virk- somhet i de forløpne krigsår, så den kan frem- legges for neste års Odelsting og Storting så tidlig som mulig.

Moseid: Vil det ikke være nødvendig å ha en slik utredning som grunnlag for Stortingets behandling av de bevilgninger som må foretas i år?

Presidenten: Det er umulig for presidentskapet i dette øyeblikk å ha oversikt over hvorledes beretningen vil kunne fremlegges eller vil arte seg, men presidentskapet går ut fra at den fungerende finansminister som fra første stund da han overtok sitt embete, har satt sin hele arbeidskraft inn på å skape det nødvendige grunnlag for å fremlegge budsjettmessige anslag for Stortinget, vil vite å dra det utbytte av samarbeidet med den fratredende regjering som er ønskelig og nødvendig.

Der foreligger 3 permisjonsandragender. Det første lyder:

«Til Stortinget.

Undertegnede tillater seg herved å søke om permisjon fra Stortinget fra og med fredag den 29 juni 1945 på grunn av sykdom. Varamann bes innkalt.

Oslo den 26 juni 1945.

Ærbødigst
Johan Caroliussen.»

Etter forslag av presidenten besluttet enstemmig:

1. Saken behandles straks.
2. Andragendet innvilges.
3. Varamannen, lærer og gårdbruker Anton Olai Norman Ingebrigtsen Djupvik, innkalles for å ta sete under representantens fravær.
4. Hr. Djupvik innvelges i Lagtinget.

Videre forelå følgende permisjonsandragende:

«Til Stortinget.

Tillater meg herved å søke om permisjon fra Stortinget fra tirsdag den 26 juni 1945 til stortingssamlingens slutt. Grunnen for søknaden er private gjøremål.

Ærbødigst
Sverre Støstad.
Oslo 26 juni 1945.»

Etter forslag av presidenten besluttet enstemmig:

1. Saken behandles straks.
2. Andragendet innvilges.
3. Vararepresentanten, fru Øisang, fortsetter å møte.

Endelig forelå følgende permisjonsandragende:

«Til Stortingets president.

Hermed tillater jeg meg å søke om permisjon fra mandag den 2 juli og denne samling ut. Det er velferdshensyn som begrunner mitt andragende. Varamannen, o.r.sakfører Falstad, Levanger, bør formodentlig innkalles.

Ærbødigst
Harald Torp.»

Etter forslag av presidenten besluttet enstemmig:

1. Saken behandles straks.
2. Andragendet innvilges.
3. Varamannen, o.r.sakfører Arne Falstad, innkalles for å ta sete under representantens permisjon.

Sak n r. 1.

Uttalelse fra Utenriks- og konstitusjonskomiteen angående 89. Stortings fortsatte forhandlinger (Innst. S. nr. 4).

Saken i dens alminnelighet ble undergitt debatt.

Hr. M o n s e n inntok presidentplassen.

Sundt (komiteens ordfører): I den foreliggende sak skal Stortinget fastslå sin oppfatning i et statsrettslig spørsmål av overmåte stor betydning, av stor betydning ikke bare fordi det gjelder en situasjon som er enestående i vårt land etter 1814 og som vi forhåpentlig ikke oftere skal oppleve. Men av betydning også fordi det fra enkelte hold har gjort seg så vidt mange kryssende og fra objektiv statsrettslig fortolkning fjerntstående interesser og hensyn gjeldende, at det er nødvendig for dette storting, ikke alene av hensyn til den nåværende situasjon, men også av hensyn til vårt lands fremtidige forfatningsmessige utvikling, så vidt mulig å slå fast, etter en objektiv vurdering, hva der er konstitusjonelt riktig.

Komiteens innstilling er relativt kortfattet; mange andre betraktninger enn de komiteen har gjort gjeldende, og det betraktninger med en viss tilknytning til emnet, har man ikke tatt med i innstillingen. Komiteen har ment å kunne innskrenke seg til de hovedbetraktninger den mener er avgjørende. Komiteen har fått seg oversendt en betenkning fra professor Skeie samt en betenkning fra professor Castberg av 28de juni 1944. Likeså har komiteen vært bekjent med et forslag fra sistnevnte professor, som er betegnet som en kompromissløsning i dette forfatningsmessige spørsmål.